

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 2. Solvuntur opposita,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-81950)

primam actionem, qua fuit à solo Deo produc-
tus, in hoc casu ignis C, erit causa remota
per accidens ignis B. Exinde decretum dependens à scientia media, quo Deus vult dare
principia ut prævisa ex parte hypothesis, est
decretum, quo Deus vult dare causas per se
per suam actionem adæquate causantes priori-
tate naturæ, quibus voluntas non evitat effe-
ctum, quem poterat evitare. Unde Deus con-
ferens eas causas conferit evitabilitatem: atque
adèo tale decretum secundarium est principi-
um remotum per accidens talis hypothe-
sis, & compositibile cum libertate; solum e-
nī obligat Deum ad ponendum in statu ab-
soluto causas proximas, & immediatas, ex
quibus prævisus est per scientiam medium ex-
titurus potius consensus, quām dissensus ex un-
ica determinatione voluntatis. Quare tale
decretum non influit immediate, sed remotè,
& mediate in consensu; solum enim vult con-
sensum fieri per omnes causas immediatas,
& proximas illius, & quidem unicè. Qua de causa Eximus Doctor in omni-
bus suis disputationibus, tam aslidiè insistit in
eo, quod prædefinitionis à scientia media dependens,
& illativa libertatis, non est executiva, neque immedietate applicativa omnipotentia ad
consensum: sed pure intentiva volens illum
causari medio decreto indifferente applicativo
omnipotentia, quod inducit, ut jam conjun-
gendum ex libito voluntatis cum consensu.

917. Tale quippe decretum non est principium re-
motum per se, sed per accidens; quatenus per
accidens inducit, & imperat principia imme-
diata, & proxima consensu, non enim inducit
illa nisi ex suppositione, quod prævideantur
per scientiam medium in statu conditionato
sufficientia ad causandū absolute, si ponantur, ut
prævidentur dependentia à directione scientiæ
simplicis intelligentiæ: licet enim decretum di-
rectum à scientia media imperat existentiam
decreti indifferens collativi auxillii, & applica-
tivi omnipotentia, solum imperat per acci-
dens; quia sine ulla necessitate ex parte con-
sensu, aut ex parte Dei ut providens univer-
salis imperat reflexè decretum indifferens pro-
pter motivum efficaciam; tale nāmque imperi-
um reflexum habetur ex titulo specialis bene-
volentiae, quam providens exercet; qui quidem
titulus posterior est natura titulo universali
providentis: ita ut vera sit hæc causalis:
ideo Deus imperat hoc decretum indifferens;
quia videtur à scientia media conditionate ex-
istentia adæquate per se ipsum, & conjungendum
ex libito voluntatis cum consensu: nec valet
econtra: ideo existit decretum indifferens, &
conjungitur cum consensu, quia imperatur à
decreto directo à scientia media. Unde in sta-
tu absoluto priori naturæ intelligitur decretum
indifferens per se ipsum procedens à vo-
luntate DEI, & conjunctum cum consen-
su præcism ab imperio reflexo decreti directi à
scientia media. Exinde

Fit 5. Duplicem distingendam esse deter-
minationem, & quasi actionem, qua voluntas
Dei determinatur ad decretum indifferens, &
collativum auxillii. Prima est decretum in-
differens, quod est determinatio, seu quasi flu-
xus (etenim in prædicatis absolutis non datur
actio ad intra) sui ipsius, per quam sufficien-
ter, & adæquate procedit à voluntate instru-
cta scientia simplicis intelligentiæ præcism ab
omni scientia media, & pro priori naturæ ad
illam; quare decretum illud est intrinsecè, &
immediate liberum. Secunda est ea determi-
nationis consistens in decreto reflexo imperante,
& inducente decretum indifferens ex motivo
efficaciam: & hæc secunda determinatio est
per accidens, & ex suppositione, quod sufficiat
prima determinatio, si ponatur. Quod expli-
catur exemplo ignis. Si enim Deus prævidens
ignem A adæquate, & sufficienter causarum
calorem per actionem A, decerneret, quod
ignis B, reproduceret actionem A per se ipsum
adæquate, & sufficienter procedentem ab igne
A, & producentem calorem: & ex hac pre-
visione addatur actio B, reproducens primam
actionem A; tunc actio B, absque dubio erit
secundaria, & per accidens, licet producat pri-
mam actionem A. Pariter in calo nostro: de-
cretum directum à scientia media, inducit pri-
mam determinationem, qua decretum indiffe-
rens procedit à divina voluntate per se ipsum.
Inde decretum imperans est secunda determi-
nationis, & per accidens. Quare sic ignis A
est prior, & posterior ignis B, in diverso ge-
nere causæ; adèque prior, & posterior se ipso
in diverso genere, ita etiam & decretum indiffe-
rens respectu decreti secundarii imperantis.
Ex qua doctrina bene penetrata descendunt o-
mnia principia, quia assumit Suarez ad conci-
liandas prædefinitions efficaces cum libertate,
ut latè patet in tractatu de Gratia.

S E C T I O II.

Soluntur opposita.

OB. 1. Contra primam Assert. SI da-
918
retur prædestinationis in Deo, qua eligent
eos, qui salvantur, est prædestinationis magna
occasio incuriae, & reprobis occasio desperatio-
nis; ergo non datur. Probat. ant. Nam quis-
que posset ita ratiocinari: vel sum electus, vel
non. Si primum, ergo quomodocumque vi-
vam, salvabor. Si secundum, ergo mihi ni-
hil proderit laborare pro obtainenda salute, cum
certum sit, me illam non assecuturum; ergo
&c. Sic arguunt plures heretici. Relp. 1.
Neg. ant. ad probationem diff. ant. apud se ra-
tiocinari, vel sum electus, vel non, ita ut sit
electus, qui facit merita finalia conc. qui non fa-
cit, neg. ant. & conseq. Nam si facio nemini
electum esse ad gloriam, nisi qui faciat
merita, quibus obtinebit gloriam, hæc noti-
tia non impedit, sed potius promovet ad eli-
gienda merita, quibus certam nostram voca-
tionem,

tionem, & electionem faciamus. Sic 2. Petr. 1.
Magis satagit, ut per bona opera certam ve-
stram vocationem, & electionem faciat. Qui
enim nolet apponere media necessaria ad finem
electionis, finem non consequetur; adeoque
ex culpa sua impedit electionem, quam habe-
re poterat per illud medium collatum.

910. Quare contra adversarios facile si retorque-
tur argumentum: vel Deus scit, quod haereti-
cus vivet per viginti annos, vel non. Si se-
cundum; ergo est ignarus, quod ipsi negant, si
primum, ut quid comedunt, ut quid bibunt?
Etenim licet nec comedant, nec bibant, adim-
pliebunt scientia Dei, quae falsa esse non potest;
Resp. Deum scire, an vixit sint, ponendo me-
dia: secus aurem independenter a mediis.
Sed en solutionem pro argumento, quae vel
ipsis rusticis statim sit evidens.

911. Objic. 2. Deus non habet absolutum decre-
tum ab intrinseco efficax dandi prædestinationis
perseverantiam finalem, sed solum decretum
componibile cum carentia perseverantiae; nem-
pe decretum, quo dat auxilium sufficiens his
& nunc prævium efficax per scientiam medi-
am. Atqui ex hoc decreto simul cum decreto
conditionato dandi gloriam, ut coronam ho-
mini perseverant, non refutat formalis elec-
tio requirita ad prædestinationem; ergo in Deo
non datur Prædestination. Probat. min. Si
Deus habet illud absolutum decretum perse-
verantiae erga prædestinatos, consequens est;
ut vel non habeat unam vocationem generalem
salvandi omnes homines, vel si haberet hanc vo-
cationem, habeat vocationes oppositas; etenim
votio generalis salvandi omnes ita confert
auxilium sufficiens ad perseverantiam, ut con-
fert illud, licet esset inefficax: decretum au-
tem absolutum, & efficax dandi perseverantia
finalia, ita confert auxilium, ut non con-
fert illud, si esset inefficax; ergo si respectu
prædestinationis ponitur utrumque decretum;
admittitur oppositio dandi, & non dandi auxi-
lium, si esset inefficax.

912. Resp. Neg. min. ad probationem neg. eas duas
vocationes opponi. Quia votio generalis sal-
vandi omnes, præcisè intendit hypothesin suf-
ficiens auxilii; adeoque præscindit ab efficac-
ia, & inefficacia; neq; ex vi illius determinatur
collatio auxilii facienda, aut non facienda sub
hypothesi efficacia, & sub hypothesi inefficacia.
Hanc indifferentiam determinat ad hypothe-
si efficacia decretum efficax dandi perseverantia
finalia superveniens alteri decreto com-
muni erga omnes. In hac autem determina-
tione indifferentiae precedens, nulla prorsus est
decretorum oppositio: sicut sine ulla opposi-
tione decretum de auxilio sufficiens. A dando
Petro, superveniens decreto salvandi omnes
homines determinat hujus indifferentiam præ-
scindentem ab auxilio A, & B.

913. Objic. 3. Contra secundam Assert. Præde-
statio in S. Scriptura sumitur pro solo actu vo-
luntatis efficaciter eligente has, vel illas crea-
turas ad vitam æternam. Ergo non includit as-

Re P. Gormaz Theolog. Tom. I.

etum intellectus. Prob. ant. ex Paul. ad Eph. 1.
Qui prædestinavit nos secundum propositum vo-
luntatis sua; ergo &c. Resp. dist. ant. Præ-
destinatio quæ immediatè libera conc. quæ pru-
dens, & certissima, sive adæquate, & con-
cretè sumpta neg. ant. & neg. consequent.
Quia Paulus eo loco loquitur de prædestina-
tione quæ immediatè libera, quin excludat
præscientiam requisitam ad prædestinationem,
quæ prudentem, certissimam, & adæquate sum-
ptam. Ut constat ex n. 834.

Objic. 4. Contra tertiam Assert. Si ad præ-
destinationem prærequireretur scientia media,
qua Deus cognosceret rectam operationem sub
hypothesi auxiliorum, inanes fierent respectu
prædestinati minæ damnationis æternæ, quas
contra male operantes scriptura proponit. Sed
hoc dici nequit, cum tales mine universaliter
contra omnes proponantur; ergo &c. Resp.
neg. maj. Quia elecțio ad gloriam non exclu-
dit, quod si post merita justi conditionate
prævisa sub conditione illarum minarum, &
dependenter à minis prævisis per scientiam
mediam. Potest enim Deus ita decernere: vo-
lo dare gloriam ob merita habenda occasione
minarum; quia sic vidi per scientiam medi-
am: unde minæ non sunt inanes. Quare
Apoc. 3. dicitur: Tene, quod habes, ut nemo
accipiat coronam tuam. Quibus in verbis de-
notatur eam electionem ad gloriam factam esse
dependenter à meritis prævisis per scientiam
mediam; & dependenter à minis, quæ mer-
ita posset homo impedire, & exinde scientiam
mediam, & electionem subsequen-
tem; ideoque hortatur nos ad hanc vigilan-
tiam.

Objic. 5. Si non possent impleri prædesti-
nationis munera sine scientia media; ideo es-
set; quia prædestination est speciale benefi-
cium ex eo, quod auxilium conferatur; quia
per scientiam medium prævium est forte effi-
cax: sed ad hoc minus non requiritur scientia
media: ergo &c. Prob. min. Beneficium au-
xiliu non est æstimandum ex eventu futuro ex
illo; ergo &c. Prob. ant. Si beneficium cre-
sceret ex bono eventu, etiam minueretur bene-
ficium auxiliu ex pravo usu, sed hoc est fal-
sum; etenim exinde fieret, quod non esset ma-
jor beneficentia Dei vocare Judam ad Aposto-
latum, in quo damnatus est, quam vocare alte-
rum ad statum matrimonii; in quo obtinet per-
severantiam finaliam in gratia. Quinid majus
esset beneficium vocatio ad matrimonium ra-
tione boni usus prævisi; ergo &c.

Resp. Conc. maj. & neg. min. ad prob. neg.
ant. ad probat. dist. maj. minueretur benefi-
cium ex pravo usu in ratione doni in actu pri-
mo sufficientiae considerati neg. in ratione doni
in actu secundo considerati cum abusu
conc. major. & dist. minor. neg. consequen-
tiam. Ratio est, quia major æstimatio be-
neficii est ex eo, quod prævideatur bo-
nas usus, quam si prævideatur malus;

C c

Maj. Maj.

Major inquam, non in ratione doni in actu primo sufficientia: sed in ratione doni in actu secundo, quia bonus usus praevisus ex auxilio moraliter etiam est donatus a Deo; & sic auger donum, & beneficium in ratione doni in actu secundo, quia respectiva ad auxilium coniunctum cum scientia media pravi usus est magis estimabile. Exinde ait Borrull, num. 924. Vocationem Iudee ad Apostolatum, suffit maiorem beneficentiam Dei, quam vocacionem ad matrimonium; si isti status in actu primo secundum se considerentur; quia unus est perfectior alio. Unde si utrumque hoc donum consideretur in actu primo sufficientiae praescindendo ab efficacitate, & inefficacitate, majus beneficium est vocare Judam ad Apostolatum, quam alium ad matrimonium. Si vero considerentur in actu secundo illi status, & attenta in matrimonio perseverantia finali in gratia, & attenta prævaricatione Iudee in Apostolatum, tamen majus beneficium est ratione circumstantiarum annexæ vocatio ad matrimonium, quam ad Apostolatum.

927. Objic. 6. Contra quartam. Si possit dari decretum efficax gloriae ut coronæ subsequens scientiam medium, talis scientia media esset principium consensus in statu absoluto: sed hoc repugnat; ergo &c. Probat. minor. Si scientia media esset principium consensus in statu absoluto, esset etiam principium consensus in statu conditionato: sed non est principium consensus in statu conditionato; etenim scientia media omnino supponit consensum conditionate existentem: atque adeo nequit esse principium illius in statu conditionato; ergo &c. Probat. major. Ab iisdem principiis, a quibus pender existentia consensus in statu absoluto, pender etiam in statu conditionato; ergo si scientia media ut dirigens est principium consensus in statu absoluto, erit etiam in conditionato. Confirmat. 1. Existentia prima principiorum indifferentium ad consensum, inducitur in statu absoluto per directionem scientiae mediae; si quidem decretum directum a scientia media inducit primam existentiam decreti indifferentis collativi auxili, & applicativi omnipotentiae; ergo etiam prima existentia consensus in statu conditionato, pender, & inducitur saltem conditionate a directione scientiae mediae: atque adeo directio scientiae mediae debet prævideri in statu conditionato. Confirm. 2. Status absolutus primarius principiorum per se, inducitur per accidens, per directionem scientiae mediae; ergo etiam status primarius conditionatus principiorum per se ex parte hypothesis prævisus, indiscetur saltem per accidens a directione scientiae mediae; ac proinde directio scientiae mediae debet prævideri ex parte hypothesis.

928. Resp. dist. maj. est principium per se consensus in statu absoluto neg. principium per accidens conc. maj. & dist. min. neg.

consequentiam. Ad probationem dist. maj. si esset principium per se conc. si per accidens neg. maj. & concessa minor neg. consequentiam. Ad probationem dist. eodem modo antecedens, & neg. consequentiam. Explico solutionem. In statu conditionato prævidetur consensus per scientiam medium pendens a principiis, quæ per se causant consensum in statu absoluto: qualia sunt principia necessaria indifferentia ad utramque partem se habentia ex parte hypothesis scientiae mediae. Post totum hunc statum conditionatum per accidens additur decretum directum a scientia media novo titulo deducens ea principia ad statum absolutum, id est ex auctoritate specialis benevolentiae. Quod decretum neque eius carentia non prævideretur ex parte hypothesis per scientiam medium: hypothesis enim præscindit ab utroque, ita ut probito DE I possit superadditi in statu absoluto decretum illud reflexe imperans, & inducens per secundam determinationem principia indifferentia. Quia de causa tale decretum imperans est principium remotum pure per accidens ex dictis a n. 916.

Ad primam confirmationem dist. antecedens. Inducitur in statu absoluto per directionem scientiae mediae per accidens conc. per se neg. antecedens. Nam scientia media solum dirigit per accidens, quatenus moveat ad decretum per secundam determinationem imperans principia per se consensus modo explicato a num. 913. & dist. consequens. Prima existentia consensus, & principiorum indifferentium pender, & inducitur conditionate a directione scientiae mediae in statu conditionato primario præviso per scientiam medium neg. in statu conditionato secundario conc. consequentiam. Unde directio scientiae mediae non debet prævideri in statu conditionato primario, sed in secundario. Explico solutionem. Duplex est status conditionatus primæ existentiae consensus, & principiorum indifferentium ex dictis num. 8 84. Primus est status conditionatus primarius, & est ille, qui prævideatur per scientiam medium, qui status hypothesis, vel conditione tantum complectitur principia per se indifferentia ad utramque partem, per primam actionem producentia consensum, qualis est status prævisus per hanc scientiam medium: si dederit Petrus auxilium per decretum indifferentem, per quod indifferenter applicetur omnipotentia, Petrus consentiet; etenim hic status prævideatur a scientia media, supponitur ad illam, si mulque præscindit a scientia media directione, & a quocunque statu illum subsequentem. Alius est status conditionatus secundarius, & est ille, qui includit principia per accidens superaddita in statu absoluto ex directione scientiae mediae, qualis est hic status; si detur directio scientiae mediae, vel prædefinitio directa a scientia media, inducens in statu absoluto prima

plam existentiam principiorum indifferen-
tium ex motivo efficacæ, existet consensus.
Hic autem status secundarius non prævidetur
à scientia media, sed à scientia necessaria: est
enim veritas consequenter necessaria, sicut hæc
veritas est necessaria consequenter; ex supposi-
tione, quod Petrus cum libertate consentit,
consentit.

930. Iaque sicut in statu absoluto, neque prima
existentia consensus, neque principiorum con-
sensus, inducitur per se à direktione scientiæ
medie, sed solum secundariò per accidens, &
per secundam determinationem pro libito Dei
habitam dependenter ab alia determinatione
independente ab ista: ita in statu conditionato
primario præviso per scientiam medium, non
prævidetur prima existentia consensus condi-
tionate dependens à direktione scientiæ medie,
nam status conditionatus primarius est ille, qui
correspondet statui absoluto includenti princi-
pia per se primò causativa consensus: non verò
principia causativa per accidens dependentia ab
alia inductione, & causalitate sufficiente in sta-
tu primo conditionato secundario, qui corre-
spondet principiis per accidens superadditis, in
quo jam prævidetur directio scientiæ medie;
nam verum est dicere: si datur directio scientiæ
medie, dabitur consensus. Notandum tamen
est hoc grande discrimen, quod status conditiona-
tus primarius prævideretur à scientia media: status
verò conditionatus secundarius non præ-
videretur à scientia media, sed à scientia necessa-
ria, ut constat ex dictis.

931. Ad secundam confirmationem conc. ant. &
neg. cons. Disparitas est, quia status conditiona-
tus primarius ex parte hypothesis prævisus
omnino præsupponitur essentialiter ad scientiam
medium; ita ut scientia media intrinsecè
præsupponat eam veritatem, ut conditionatum:
si deder auxilium, Petrus consentiet. Unde
non est excogitabilis modus, quo scientia me-
dia dirigat ad inducendam hanc veritatem ut
conditionatam: at verò cum scientia me-
dia intrinsecè non exigat purificationem
conditionis, sed relinquat D E U M indiffe-
rem, ut conditionem purificeret, vel non
purificeret, ea de causa est in signo apto ut
dirigat ad purificationem conditionis, & con-
sequenter ad inducendum per accidens statum
abolutum primarium principiorum per se.
Unde si aliquod principium superaddatur hypo-
thesi scientiæ media, concurrens per se ad effe-
ctum, causando illum per eandem actionem, li-
bertatem evertet: sicut autem si sit principium
per accidens. Quare scientia media non solum
potest dirigere Deum ad conferendam liberta-
tem, sed etiam ad evertendam libertatem: v.g.
Si Deus diceret: quia vidi, quod si conferam
Petro auxilium A cum exclusione impen-
dimentorum, dissentieret, nolo illi ita conferre au-
xilium A, sed necessitare ad consensum: Tale
quippe decretum, utpote pendens à scientia
media evitabile est, & nihilominus liberta-

R. P. Gormaz Theolog. Tom. I.

tem tollit, eo quod non conferat principia eo
modo, quo prævisa sunt per se causantia ex
parte hypothesis. Exinde præmotio Thomi-
stica superaddita ex parte hypothesis ad con-
currendum per eandem actionem everteret li-
bertatem: sicut autem, si superaddatur ut
principium per accidens per secundam actionem
causans eundem effectum. Quod idem
est de decreto prædefinitivo, si non esset purè
intentionum, sed etiam executivum, & ap-
plicativum omnipotentiae ad eliciendam actionem
ab ipso pendentem, similique penden-
tem ab hypothesis scientiæ mediae: sicut si
applicaret ad secundam actionem subsequen-
tem hypothesis, aut solum esset directio se-
unda illuminativa ex num. 935. Ex di-
ctis

Fit 1. Decretum constitutivum providen-
tiae efficacæ pendens à scientia media, distin-
guì a decreto subseqüente scientiam visionis,
præferrim ex duobus capitibus. Primo, quia
decretum subseqüens scientiam visionis suppo-
nit prioritatem naturæ, & prioritatem exercita
decretum collativum hypothesis, atque adeò
& eventum absolutè futurum pro sua differen-
tia temporis, decretum verò subseqüens sci-
entiam medium non supponit prioritatem exercita
, sed solum prioritatem naturæ collationem
hypothesis: atque adeò non supponit even-
tum absolutè, sed solum conditionatè causa-
tum, exigens, quod ponantur principia ex par-
te hypothesis se habentia, si absolute, & libe-
rè causandus sit. Secundo, quia decretum
subseqüens scientiam visionis, utpote suppo-
nens eventum absolutè causatum, nullam ha-
bet prioritatem quasi à quo respectu eventus ab-
soluti, neque per se, neque per accidens: de-
cretum verò subseqüens scientiam medium, li-
cet sit posterius posterioritate se habente in ge-
nere posterioritatis per se, & à quo, esset tamen
prius quasi à quo in genere prioritatis per ac-
cidens ex dictis à n. 913. Licet enim in eo-
dem genere non possit idem esse prius, & poste-
rius à quo, bene verò in diverso genere: sic fa-
luis est prior in intentione, & sumptio medici-
nae est prior in executione. Scientia visionis
utpote æterna est prior tempore, & poste-
rior naturæ eventu futuro.

Fit 2. Decretum efficacæ dependens à sci-
entia media non tollere immediatam liber-
tatem actus imperati se habentis ex parte hy-
pothesis. Ratio Exim. Doctoris est: quia
imperium efficacæ per accidens est, quod
movet efficaciter ad actum imperatum ex
suppositione, quod actus imperatus saltem
per modum hypothesis sit jam adæqua-
tè causatus à voluntate independenter, &
præcisè à motione, & determinatione impe-
rii; hujusmodi autem imperium tam longè ab-
est, ut immediatam lœdat libertatem actus impe-
rati, quod potius supponat illam exercitam
pro priori signo naturæ: cum autem decretum

pendens à scientia media, sive præfinitivum sive prædestinativum talis naturæ sit, ut imperet, & efficaciter determinet ad decretum indifferens, supponendo illud jam per modū hypothesis per se ipsum quasi fluens, & procedens à divina voluntate, exinde non officit, imo supponit in statu absoluto pro signo per se priori immediatam libertatem Dei exercitam per decretum indifferens, quo in sensu immediata Dei libertas ad decretum indifferens præscindit à præfinitione, ejusque carensia, quæ pro posteriori naturæ se habet.

934. Fit 3. Similiter in creatis imperium reflexum si sit per accidens, id est ex suppositione, quod actus imperatus sit aliunde adæquate causatus sive per modum eventus, sive per modum hypothesis independenter à motione, & influxu morali imperii reflexi, (supponimus enim, ut servetur proportio, imperium reflexum in creatis moraliter solum influere in actum imperatum) tunc quippe non destrui, imo supponi exercitam immediatam libertatem actus imperantis. Difficile tamen est agnoscere extra revelationem, quando imperium efficax in creatis supponat per se accidens imperatum, aliunde causatum. Si vero imperium reflexum est principium per se, id est, efficaciter movens, & determinans ad actum imperatum, independenter ab eo, quod actus imperatus sit aliunde adæquate causatus à voluntate: tunc destruet immediatam, & proximam libertatem actus imperati: quia est necesse antecedens, & non ex suppositione actus imperati. Quare immediata libertas ad actum imperatum constituenda est per carensiam imperii immediati per se.

935. Fit 4. Præfinitionem, sive decretum pendens à scientia media inducens ad statum absolutum omnia principia indifferenta, & decretum indifferens immediate applicativum omnipotencie ad utramque partem non laderet libertatem; licet etiam immediata superabundanter applicet omnipotentiam, dummodo solum influat moraliter in consensum. Explico illationem. In principiis eisdem scholæ nostræ eadem causa potest esse simul media, & immediata ejusdem effectus: v. g. Ignis producens calorem A, simulque cum calore A. producens calorem B, est causa media, & immediata caloris B. Insuper notandum est, magnū discrimen inter principium physicæ influens in effectum, & principium solum influens moraliter. Nam principium physicæ influens tale est, ut actio essentialiter pendeat determinante ab illo, & cum eo connectatur, cum sit modus illius. Quando vero principium solum moraliter influit, id est monendo, alliciendo, inclinando, & approximando, actio non est connexa cum illo determinante, nec pendeat determinante ab illo: sic si præmissæ solum moraliter influant in conclusione movendo, & approximando, actio productiva conclusionis non pendebit essentialiter determinante à præmissis, sed indeterminate, nimi-

rum vel ab iis, vel ab aliis approximantibus, & moventibus ad actum conclusionis. Exinde

Ratio nostræ illationis est, quia ea præfinitio in primis esset principium mediatum consensus causans illum mediū principiū, & de ceto applicativo indifferente, prout hæc omnia in ducerent ad statum absolutum. Deinde licet ipsa præfinitio etiam applicaret omnipotentiam immediatæ superabundanter; esset tamen principium per accidens, præsupponens consensum sufficienter, & adæquate causatum, atque adeo non laderet libertatem: etenim ea præfinitio penderet à scientia media vidente consensum adæquate causatum ab omnibus principiis indifferenteribus cum sufficiente applicatione indifferente omnipotencie; eaque omnia principia induceret ad statum absolutum relinquent ipsa immediatæ influentia per suam actionem eodem modo, quo influeret, licet non adesset præfinitio. Unde licet ea præfinitio immediatæ applicaret superabundanter, esset tamen principium per accidens immediatum. Quamobrem actio productiva consensus non esset essentialiter connexa cum ea præfinitione, cum physicæ non procederet ab illa, ut supponimus: atque adeo ex hoc capite præfinitio non esset principium per se consensus. Deinde non invertetur hypothesis scientie media; quia nullum adderet principium, sine quo non posset esse illa actio; atque adeo relinqueret omnia principia indifferenta, causantia sufficienter consensum per suam actionem, eodem modo, quo causaret, licet non adesset ea præfinitio. Unde simul esset principium medium, ut inductive hypothesis, & simul immediatum titulo immediatae applicationis le habent per accidens, ut diximus.

Fit 5. Decretum indifferens immediate applicativum omnipotencie præsumum ex parte hypothesis non esse principium per accidens, sed per se, licet solum influat moraliter in consensum. Quare adhuc differet in ratione cauſandi ab illa præfinitione. Ratio est, quia decretum indifferens applicativum præsumum ex parte hypothesis, licet solum moraliter influat, non tamen supponit effectum adæquate causatum ab omnipotencia sufficienter applicata, & approximata. Cum autem consensus exigat aliquam applicationem ex dictis à n. 449. Si ve hanc, sive illam, id est decretum indifferens, licet physicæ non influat, est principium per se; quia ab effectu exigitur aliqua applicatio, & hæc & nunc non supponitur alia. Præfinitio vero de qua loquimur, supponit consensum adæquate causatum ab omnipotencia sufficienter applicata: & cum ex altera parte non influat physicæ, neque actio physicæ procedat ab illa, neque connectatur cum illa, non invertit hypothesis, neque addit aliquod principium per se. Exinde, si præfinitio applicativa omnipotencie moraliter influens in consensum penderet a sola scientia simplicis intelligentiae, tolleret libertatem: quia non supponeret effectum adæqua-

re causatum ab omnipotenti sufficienter applicata. Quamobrem requiritur directio scientie mediae, ne hujusmodi praesinitio libertatem everrat.

SECTIO III.

An sit possibilis electio efficax ad gloriam ut coronam ante merita absolute previsa?

Suppon. 1. Gloriam ut coronam meritorum esse illam, que dabitur propter merita electi: quando enim parvulus post baptismum morientibus datur gloria absque illorum meritis, non datur gloria ut corona meritorum, sed ut hereditas filiorum Dei, ex dictis à numero 842. Unde posita praeluentia scientiae mediae, quae Deus vidit se habere plura auxilia efficacia, quibus, si conferatur, Petrus obtinebit gloriam, si tunc Deus efficaciter eligat Petrum ad gloriam dandam propter sua merita, quamvis in eo signo non decerneret eligere haec media præ aliis, ea esset electio Petri ad gloriam, ut coronam, ante absolutam prævissionem meritorum: Licet enim ipsa efficax electio esset etiam scientia visionis meritorum in decreto; et ad illam eliciendam nulla præcesserat scientia visionis meritorum, neque illa est scientia visionis meritorum in se ipsis, quæ adesse debet, ut actu conferatur gloria ut corona; quo in sensu vocatur in praesenti ea electio prior meritis absolute prævisis.

Suppon. 2. Dupliciter posse aliquem actum esse liberale, vel onerosum. 1. Subjectivæ. 2. Objectivæ. Tunc est subjectivæ liberalis, quando actus volens conferre aliquod bonum concipitur, & habetur spontaneæ, & liberæ absque obligatione, & debito oneroso ad habendum illum actum. Tunc vero est subjectivæ onerosus, quando actus exiit in agente, cum debito, & onere, ut concipiatur talem actum. Actus autem objectivæ liberalis est, quando intendit, & vult objectum, seu bonum gratis conferre, id est, non habendo pro objecto volito aliquod onus ad conferendum tale donum: actus vero objectivæ onerosus est, quando vult aliquod onus ex parte objecti; quare evenire potest, quod aliquis actus sit subjectivæ liberalis, & objectivæ onerosus. Explicatur exemplo vulgari: antequam aliquid faciat contractum, concipit voluntatem emendi equum, & solvendi premium, antequam fiat contractus: cum hæc eadem voluntas sit voluntas faciendi contractum; non enim est voluntas solvendi premium ante contractum, sed solvendi post contractum: ea de cœla talis voluntas est subjectivæ liberalis, quia concipiatur sine ullo onere, ut concipiatur: at objectivæ est onerosa, quia non vult solvere gratis, sed facio contractu, & cum onere.

Suppon. 3. Ut aliquis actus sit formaliter, & elicitive alicuius virtutis, v. g. liberalitatis, non sufficiere, quod sit subjectivæ gratuitus; & libe-

ralis, sed requiritur, quod sit objectivæ liberalis, id est, quod habeat pro objecto elargitionem boni nullatenus debiti propter honestatem talis elargitionis; hoc enim est objectum formale liberalitatis. Quare actus formaliter, & elicitive pertinet ad liberalitatem, debet habere pro objecto formalis exclusionem omnis debiti, sive ex contractu, sive ex promissione onerosa. Ratio est, quia actum esse formaliter alicuius virtutis, nihil aliud est, quam intrinsecè moveri ex objecto formalis illius virtutis. Unde non potest cognosci, an actus pertineat formaliter ad virtutem liberalitatis ex eo præcise, quod sit subjectivæ liberalis, & gratuitus: id est existens sine ullo onere, sed gratuitò: solum quippe potest cognosci ex eo, quod objectivæ, sive ex parte objecti sit liberalis, id est, ex eo, quod habeat pro objecto elargitionem boni gratis, & absque ullo onere conferendi: Idemque dico de actu oneroso, qui pertinebit ad justitiam formaliter, ex eo, quod velit objectum, seu bonum conferendum cum onere, & debito: non autem ex eo præcise, quod sit subjectivæ onerosus, pertinebit ad justitiam formaliter, & elicitive. His positis

triplex est sententia. Prima docet Deum 941. non potuisse eligere prædestinatos ad gloriam ut coronam ante absolutam meritorum prævisionem. Ita Vasquez 1. Part. diff. 80, Lefsius, uterque Turrianus, Beccanus, Monetus, & alii. Secunda defendit Deum salva libertate potuisse eligere efficaciter prædestinatos ad gloriam ut coronam: defacto tamen non ita elegisse omnes, sed duntaxat B. Virginem, Apostolos, aliosq; sanctos Deo valde dilectos, & confirmatos in gratia. Ita Ocamus in 1. diff. 42, q. 1. Gabriel, Caterin, aliiq. Tertia sententia tenet, posse Deum eligere efficaciter, & defacto efficaciter eligere ad gloriam, ut coronam omnes ad ultos prædestinatos ante prævisa ipsorum merita per scientiam visionis. Ita Thomistæ cum D. Thoma 1. Part. quest. 23. art. 4. & 5. aliique, tum antiqui, tum moderni cum Magistro sententiarum, Scotistæ cum Scotò, & nostri communiter cum Exim. Doctore lib. 1. de Prædestinatione cap. 8. Disentinent tamen nostri à Thomistis, & Scotistis, quatenus nostri defendunt decretum prædestinativum penitentia scientia media: alii vero independenter ab illa uteptore negantes scientiam medium. Contra quos supra fatis dixi.

Affero 1. Possibilis est electio efficax abs 942. luta ad gloriam, ut coronam, non præsupponens merita absolute prævisa. Probat. 1. Gloria confenda ut corona, & ut præmiū est finis honestissimus, & dignissimus, qui ametur, & efficaciter intendatur à Deo: Deus autem per scientiam medium cognoscit plura auxilia efficacia ad perseverantiam finalē, & ad meritam justi, quibus collatis gloriam certò conlauerit: ergo à scientia media dirigente potest DEUS efficaciter decernere gloriam, ut corona;